

Tecnologies de la Informació i la Comunicació

Codi: 103852

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Carles Llorens Maluquer

Correu electrònic: carles.llorens@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Josep Àngel Guimera Orts

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura es requereix una bona comprensió lectora de l'anglès. Es donen per assimilats els continguts de les assignatures del grau prèviament cursades.

Objectius

L'assignatura s'ubica dintre de la matèria Comunicació, impartida en el primer i segon curs del grau. Per tant, els objectius formatius d'aquesta assignatura es materialitzen en el conjunt que forma amb la resta d'assignatures de la matèria, totes elles de 6 crèdits ECTS i de formació bàsica: Història de la comunicació, Estructura de la comunicació, Llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals i Teories de la comunicació.

En conseqüència, l'assignatura s'encabeix en el grup d'assignatures específiques relacionades amb la comunicació. L'objectiu és donar les claus bàsiques d'interpretació de les tecnologies i del seu paper en la societat. És una introducció profunda i alhora teòrica, per tal de donar les bases de reflexió a futures assignatures.

Tal com es defineix en el pla d'estudi, l'objectiu d'aquesta assignatura és l'estudi de les tecnologies associades al desenvolupament de la societat de la informació i el coneixement, considerant especialment el seu impacte en la innovació i en la creació d'entorns socio-culturals. Es tracta de reflexionar sobre el paper de les tecnologies en la societat i la indústria de la comunicació, així com el seu impacte en la comunicació ciutadana.

Específicament, els objectius de l'assignatura són els següents:

- Conèixer quins són els processos tècnics que intervenen en la comunicació canalitzada pels mitjans audiovisuals.
- Aprendre quins són els principals instruments tecnològics que intervenen en aquests processos i les innovacions que s'estan produint en aquest terreny, per veure com això pot influir en la feina del comunicador, en els missatges i en la seva recepció.

- Reflexionar críticament sobre el discurs tecnològic i l'aplicació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al treball periodístic i dels mitjans.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
6. Diferenciar les especificitats dels llenguatges audiovisuals.
7. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
8. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats acadèmico professionals de l'àmbit de coneixement propi.
9. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
10. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
11. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
12. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
13. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
14. Relacionar l'anàlisi social i els impactes de les noves tecnologies de la comunicació.

15. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
16. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Introducció conceptual a les TIC

Què entenem per Tecnologies de la Informació i la Comunicació. Dades / Informació / Coneixement.

2. El discurs tecnològic

Aproximació als principals corrents que han estudiat la tecnologia des de diversos punts de vista, amb especial atenció al discurs determinista i el constructivista.

3. Cicle vital de les tecnologies

Anàlisi del cicle vital de les tecnologies per tal d'entendre millor la seva evolució i possible desaparició. Idea de l'obsolescència planificada.

4. Difusió de la Innovació

Aproximació a la innovació i la seva difusió, amb especial atenció a la proposta d'Everett M. Rogers.

5. Gestió de l'espectre electromagnètic

La importància de l'espectre radioelèctric com a plataforma de difusió de continguts en comunicació. La "batalla" entre radiodifusors i empreses de serveis multimèdia.

6. Tecnologia i Periodisme: últims desenvolupaments

Algoritmes, Intel·ligència Artificial, Blockchain, innovació periodística...

Metodologia

L'adquisició de coneixements i competències per part dels alumnes es farà a través de diversos procediments metodològics que inclouen classes teòriques, lectures de materials i els seminaris, a més dels materials textuais i audiovisuals de suport disponibles a través del Campus Virtual.

En concret, es faran quatre seminaris sobre temes específics del temari en grups reduïts on es proporcionaran un seguit de lectures prèvies.

Es realitzarà un treball en grup que relaciona la teoria amb casos específics de la realitat tecnològica dels mitjans.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	37,5	1,5	
Seminaris	15	0,6	
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	
Tipus: Autònomes			
Lectura, anàlisi i síntesi de textos, preparació i realització de treballs	82,5	3,3	

Avaluació

El sistema d'avaluació està integrat per tres parts diferenciades, cadascuna de les quals s'ha d'aprovar amb un 5 com a mínim per a superar l'assignatura:

- Treball (50%)
- Examen teòric (30%)
- Seminaris (20%)

El treball és una activitat realitzada en grup que serà tutoritzat amb sessions programades. Els alumnes hauran d'evidenciar capacitat de llegir críticament el discurs tecnològic contemporani, relacionant la teoria de l'assignatura amb casos específics. A principis de curs, es penjarà el protocol que especifica amb tot detall com s'ha de procedir.

L'examen teòric inclourà el que s'ha vist i fet a les sessions teòriques de classe, als seminaris i les lectures obligatòries que s'hauran de fer al llarg del curs.

La intervenció als seminaris s'articularà a partir de les pautes que es facilitaran i penjaran al Campus Virtual. Cada seminari té un protocol i unes lectures específiques que es coneixen per avançat. S'hauran de preparar prèviament i es treballaran en exercicis i/o presentacions en grup i/o individuals. Les faltes d'assistència als seminaris, les dates dels quals es faran públiques a l'inici del curs, seran qualificades amb un 0.

Sobre el període i condicions de la recuperació

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'examen i del treball o d'ambdues parts sempre i quan hagi estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total del'assignatura.

Per poder-se presentar a la recuperació del treball i/o de l'examen, s'haurà hagut d'obtenir una nota mitjana de l'assignatura de 3,5.

Les activitats que queden excloses del procés de recuperació són els seminaris.

Sobre el plagi

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat,...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Examen teòric	30%	3	0,12	4, 5, 8, 10, 11, 14
Seminaris	20%	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16
Treball de curs	50%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

Lectura obligatòria

- Fernández-Quijada, David. 2011. *Medi@TIC. Anàlisi de casos de tecnologia i mitjans*. Barcelona: Editorial UOC.

Lectures recomanades

- Anderson, Philip i Tushman, Michael (1990) "Technological Discontinuities and Dominant Designs: A Cyclical Model of Technological Change", *Administrative Science Quarterly*, 35(4): 604-633.
- Balbi, Gabriele i Paolo Maggauda (2018). *A history of digital media*. Londres: Routledge.
- Bijker, Wiebe E., Hughes, Thomas P. i Pinch, Trevor J. (eds.) (1989) *The Social construction of technological systems: new directions in the sociology and history of technology*. Cambridge (EUA): MIT Press.
- Bonet, Montse (2016). *El imperio del aire: espectro radioelèctrico y radiodifusión*. Barcelona: Editorial UOC.
- Buckland, Michael Keeble (2017). *Information and Society*. Cambridge: MIT Press.
- Carey, John i Martin C.J. Elton (2010) *When Media are New: Understanding the Dynamics of New Media Adoption and Use*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Christensen, Clayton M. (2016). *The innovator's dilemma: when new technologies cause great firms to fail*, Boston, Massachusetts: Harvard Business Review Press.
- Diamond, Jared (2006). *Armas, gèrmenes y acero: breve historia de la humanidad en los últimos trece mil años*, [Barcelona]: Debate.
- Henderson, Rebecca M. i Clark, Kim B. (1990) "Architectural Innovation: The Reconfiguration of Existing Product Technologies and the Failure of Established Firms", *Administrative Science Quarterly*, 35(1): 9-30.
- Lee, Kai Fu (2018) *AI Superpowers: China, Silicon Valley, and the New World Order*. Boston: Houghton MifflinHarcourt.
- Lax, Stephen (2009) *Media and Communication Technologies. A Critical Introduction*, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Lehman-Wilzig, Sam i Cohen-Avigdor, Nava. (2004) "The natural life cycle of new media evolution: Inter-media struggle for survival in the internet age", *New Media & Society*, 6(6): 707-730.
- Lievrouw, Leah A. i Livingstone, Sonia. (eds.) (2002) *Handbook of new media: social shaping and consequences of ICTs*. London: Sage.
- McLuhan, Marshall (1996) *Comprender los medios de comunicación. Las extensiones del ser humano*. Barcelona: Paidós (original de 1964).
- Morozov, Evgeny, (2014). *To save everything, click her: the folly of technological solutionism*, New York: PublicAffairs
- Mueller, Milton (2017). *Will the Internet fragment? : sovereignty, globalization and cyberspace*. Cambridge, Polity Press.
- Niqui, Cinto. (2014) *Los primeros 20 años de contenidos audiovisuales en internet*. (E-PUB, llibre electrònic). Barcelona: Editorial UOC.
- Quintanilla, M.A.; Parselis, M.; Sandrone, D y Lawler, D. (2021). *Tecnologías entrañables: ¿es posible un modelo alternativo de desarrollo tecnológico?*. Madrid: Los Libros de la Catarata.
- Raynaud, Dominique (2018). *¿Qué es la tecnología?* Pamplona: Laeoti.
- Ruiz de Querol, Ricard (2022) *No es inevitable. Un alegato para futuros digitales alternativos*. Barcelona: Alternativas Económicas.
- Rogers, Everett M. (2003) *Diffusion of Innovations*, 5a ed. New York: Free Press.
- Schmidt, Eric & Cohen, Jared (2014). *El Futuro digital*, Madrid: Anaya Multimedia.

- Scolari, Carlos (2008). *i. Elementos para una Teoría de la Comunicación Digital Interactiva*, Barcelona: Gedisa.
- Wu, Tim (2011). *The Master switch: the rise and fall of information empires*, New York, N.Y.: Vintage Books.

Programari

No és requereix cap programari específic per aquesta assignatura.